

Utryghedsfølelse er ikke blevet mindre, siden dette Lovforslag blev fremsat den 4. Marts; det mærker vi, som bor i de Egne, hvor der i særlig Grad avles Kartofler. Jeg maa her beklage, at det store Andelsforetagende: Kartoffeldyrkerforeningen, ikke har været i Stand til at øve den fornødne Kontrol med Hensyn til Udførselen.

Dette Lovforslag om, at Ministeren skal være bemyndiget til at gribe ind, bygger paa et noget andet Princip end den Tale, vi ellers saa ofte hører ude i Landet, naar vi træffer Venstrepolitikere. Saa hedder det som Regel: Lad os blive fri for Statsindgreb; vore Andelsforeninger skal nok klare de forskellige Spørgsmaal, naar blot vi bliver fri for Statsindgreb! Dette er noget andet. Her kommer man og siger, at det er nødvendigt, at Staten griber ind. Jeg protesterer ikke mod det. Tværtimod har jeg den Opfattelse, at det paa mange flere Punkter end hidtil vil blive nødvendigt, at Staten griber ind. Men jeg kan ikke lade være med at gøre opmærksom paa, at dette Lovforslag ikke svarer saa nøje til den Tale, som ofte lyder til os ude i Landet.

Jeg vil gerne gøre opmærksom paa et glædeligt Forhold ved dette Lovforslag. Det er nemlig Udtryk for den Opfattelse, at man skal søge i saa stor Udstrækning som muligt at skaffe Marked for Kartofler til Spisebrug, til Menneskeføde. Det var ikke altid saa, at alle Venstres Repræsentanter mente, at Hovedopgaven ved Kartoffeldyrkningen var at faa dyrket Kartofler, der kunde anvendes til Menneskeføde. Jeg husker saaledes den første Gang, jeg traf sammen med en af Venstres fremtrædende Medlemmer her i dette Ting, det ærede Medlem Hr. Hedegaard, der som bekendt har arbejdet særlig med Kartofler — jeg savner det ærede Medlem i Dag, jeg havde ventet, han skulde have været Ordfører; men det bliver jo Venstres Sag. Ved den Lejlighed — det var ved et Møde i Sønder Vinge-Kredsen i Vinteren 1917 — kritiserede det ærede Medlem naturligvis, som det var Skik blandt Venstremænd den Gang, alle de Foranstaltninger, som den daværende Indenrigsminister, det ærede Medlem Hr. Rode, traf, og som man paa-stod generede Landmændene i saa uhyggelig Grad. Nu var det ikke nok, at man

tog Brødkornet fra Landmændene, nu vilde man ogsaa til at tage Kartoflerne fra dem; men, sagde det ærede Medlem med megen Stolthedsfølelse, i den Egn, hvor han hørte hjemme, havde man sikret sig mod det, thi dér havde man, da man tog Kartoflerne op, kogt dem, før man kulede dem ned, for saa var man sikker paa, at naar man tog dem op for at bruge dem til Kreaturfoder, kunde Hr. Rode ikke komme og tage dem fra en.

Jeg forstod ikke rigtig den Opfattelse. Da det paa det daværende Tidspunkt var uhyre vanskeligt at skaffe det nødvendige Næringsmiddel til Befolkningen, forekom det mig at være en mærkelig Opfattelse, at det vigtigste var at faa Kartoflerne anvendt til Kreatur og Svin, selv om der ikke blev nok — hvad der bevislig ikke var paa det Tidspunkt — til Menneskeføde. Det glæder mig, at der nu synes at være en anden Opfattelse her, og ogsaa af den Grund kan jeg anbefale det foreliggende Lovforslag.

Carlsen-Skiødt: Det foreliggende Lovforslag kan jeg paa mit Partis Vegne i det hele og store anbefale; men da det ikke kan nægtes, at siden Forslaget blev fremsat i Landstinget, den 4. Marts, er Situationen særlig med Hensyn til Udførsel af Kartofler ændret ikke saa lidt, og da det tilmed synes at kunne ventes, at der i den kommende Tid yderligere vil ske en Forrykkelse af hele det Forhold, vil jeg dog mene, at det vil være rigtigst at tage en kort Udvalgsbehandling af Forslaget. Vi skulde ikke gerne ved Loven komme til at vanskeliggøre en Udførsel af den Overproduktion af Kartofler, som vi maaske til Efteraaret kan komme til at ligge inde med; og der kunde ogsaa være et og andet Spørgsmaal under den forandrede Situation, som det kunde være ønskeligt at tage op til nærmere Overvejelse. Jeg vil derfor mene, det er rigtigst, at Lovforslaget kommer til en kort Udvalgsbehandling.

H. C. Hansen: Vi kan fra vor Side tiltræde, at nærværende Lovforslag bliver gennemført, fordi vi, som Forholdene ligger, maa indrømme Betimeligheden af at gaa til Forholdsregler, der tilsigter en